

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
& ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΥΓΕΙΑΣ ΖΩΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΛΟΙΜΩΔΩΝ & ΠΑΡΑΣΙΤΙΚΩΝ
ΝΟΣΗΜΑΤΩΝ**

Ταχ. Δ/ση: Βερανζέρου 46
Ταχ. Κωδ.: 10438, Αθήνα
Πληροφορίες: Α. Λάγιου, Α. Ξεξάκη
Τηλέφωνο: 2105271604, -1608
e-mail: alagiou@minagric.gr,
axexaki@minagric.gr

Προς: ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

**Θέμα : ΔΙΕΥΚΡΙΝΙΣΕΙΣ ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΜΕΘΟΔΟ ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΣΗΣ ΤΗΣ
ΕΥΛΟΓΙΑΣ ΤΩΝ ΑΙΓΟΠΡΟΒΑΤΩΝ.**

ΣΧΕΤ. : 1. Δειγματοληψία στοματικών επιχρισμάτων για την ανίχνευση του ιού της ευλογιάς με τη μέθοδο της αλυσιδωτής αντίδρασης πολυμεράσης (PCR).

1. Εγκύκλιος υπ' αριθμ. 193346/16-07-25 «Επιβολή επιπλέον μέτρων στις μετακινήσεις των ζώων λόγω της έξαρσης της επιζωοτίας της ευλογιάς των αιγοπροβάτων».

2. Εγκύκλιος υπ' αριθμ. 193347/16-07-25 «Εργαστηριακός έλεγχος έναντι του ιού της ευλογιάς των Αιγοπροβάτων».

3. Ηλεκτρονική αλληλογραφία με το Εργαστήριο Αναφοράς της ΕΕ για τους Ιούς Capripox.

4. Assessment of the control measures of the category A diseases of Animal Health Law: sheep and goat pox (10.2903/j.efsa.2021.6933)

5. Villalba, R.; Haegeman, A.; Ruano, M.J.; Gómez, M.B.; Cano-Gómez, C.; López-Herranz, A.; Tejero-Cavero, J.; Capilla, J.; Bascuñan, M.V.; De Regge, N.; et al. Lessons Learned from Active Clinical and Laboratory Surveillance during the Sheep Pox Virus Outbreak in Spain, 2022–2023. *Viruses* 2024, 16, 1034, doi:[10.3390/v16071034](https://doi.org/10.3390/v16071034).

Σε απάντηση ερωτήματος που έχει υποβληθεί στην υπηρεσία μας και αφορά στην επιβεβαίωση κρούσματος ευλογιάς με τη χρήση μοριακών μεθόδων, με αποκλειστική εφαρμογή δειγματοληψίας επιχρισμάτων που λαμβάνονται από τη στοματική κοιλότητα με βαμβακοφόρο στυλεό, σας ενημερώνουμε για τα παρακάτω:

1. Η ασθένεια της ευλογιάς κατηγοριοποιείται στην «Κατηγορία Α» σύμφωνα με τον EU AHL γεγονός που απαιτεί άμεσα μέτρα εκρίζωσης μόλις διαγνωστεί. Οι εργαστηριακές τεχνικές, και η ερμηνεία των αποτελεσμάτων των εξετάσεων που πραγματοποιούνται με τη χρήση των σχετικών διαγνωστικών μεθόδων για νόσους κατηγορίας Α πρέπει να συμμορφώνονται με το άρθρο 6 και το παράρτημα VI μέρος III του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2020/689. **Η επιλογή της διαγνωστικής μεθοδολογίας πρέπει να αποσκοπεί στη μεγιστοποίηση της ευαισθησίας της επιτήρησης.**

2. Σύμφωνα με το Εργαστήριο Αναφοράς της ΕΕ για τους Ιούς Carpirox: Ευλογιά Προβάτων και Αιγών (EURL Carpirox, 2021): **Η εργαστηριακή επιβεβαίωση της μόλυνσης από SPPV/GTPV (ευλογιά προβάτων / ευλογιά αιγών) γίνεται ταχύτερα με τη μέθοδο της αλυσιδωτής αντίδρασης πολυμεράσης (PCR), σε συνδυασμό με κλινικό ιστορικό που είναι συμβατό με γενικευμένη λοίμωξη από SPPV/GTPV.** Τα κλινικά συμπτώματα περιλαμβάνουν πυρετό, χωλότητα, αναπνευστική δυσκολία, ρινικό και οφθαλμικό έκκριμα, δερματικές αλλοιώσεις (ερύθημα, βλατίδες ή εφελκίδες) κλπ.
3. Σύμφωνα με το σχετικό 4 στη γνωμοδότηση της EFSA (Ευρωπαϊκής Αρχής για την Ασφάλεια των Τροφίμων) «προτείνεται η λήψη δειγμάτων από τις χαρακτηριστικές δερματικές αλλοιώσεις της ευλογιάς από ζωντανά ζώα που εμφανίζουν κλινικά συμπτώματα συμβατά με τη νόσο (πυρετό (40–42°C), ρινικό και οφθαλμικό έκκριμα, σιελόρροια, οίδημα των βλεφάρων, δυσκολία στην αναπνοή)».
4. Σε εφαρμογή της παραγράφου 2 και 3, το Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς (ΕΕΑ), ακολουθεί εγκεκριμένα εργαστηριακά πρωτόκολλα Real-time PCR για την απομόνωση του ιού, σύμφωνα με τα διαγνωστικά εγχειρίδια του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας των ζώων (WOAH) και του Ευρωπαϊκού Εργαστηρίου Αναφοράς.
5. Τέλος, σε συνέχεια αλληλογραφίας με εμπειρογνώμονες του Εργαστηρίου Αναφοράς της ΕΕ για τους Ιούς Carpirox και Ισπανούς εμπειρογνώμονες που χρησιμοποίησαν αρχικά τη μέθοδο Real-time PCR σε σίελο για την αντιμετώπιση επιζωotίας της ευλογιάς στην Ισπανία την περίοδο 2022-2023, και στους οποίους και θέσαμε το ερώτημα της αποκλειστικής χρήσης της ως μεθόδου διάγνωσης της νόσου, λάβαμε τις παρακάτω απαντήσεις.
 - Είναι δυνατή η ανίχνευση του ιού με την μέθοδο της Real-time PCR σε στοματικά επιχρίσματα πριν την εμφάνιση σαφών κλινικών συμπτωμάτων, **ωστόσο, αυτή από μόνη της δεν αποτελεί εργαστηριακή μέθοδο επιβεβαίωσης της λοίμωξης από SPPV (υπάρχει πιθανότητα να ανιχνεύεται στο σάλιο γενετικό υλικό του ιού χωρίς νόσηση του ζώου).**
 - **Η συγκεκριμένη μέθοδος εφαρμόστηκε στην Ισπανία κατά την επιζωotία της ευλογιάς 2022-2023, ως μέθοδος επιδημιολογικής επιτήρησης και όχι ως μέθοδος επιβεβαίωσης της διάγνωσης** με δειγματοληψία σε όλες τις εκτροφές (με ή χωρίς κλινικά συμπτώματα) σε δύο περιοχές. Αναλύθηκαν περισσότερα από 35.000 δείγματα σε στοματικά επιχρίσματα με Real-time PCR. Αυτή η εργαστηριακή επιτήρηση επέτρεψε την ανίχνευση του ιού μόνο σε δύο εκτροφές πριν εμφανιστούν τα κλινικά συμπτώματα. Τα κλινικά συμπτώματα εμφανίστηκαν λίγες ημέρες αργότερα. **Οι Ισπανοί συνάδελφοι σχολιάζουν ότι, με βάση τα ανωτέρω, πρέπει να εκτιμηθεί εάν το όφελος του όλου εγχειρήματος (δειγματοληψιών σιέλου σε εκτροφές χωρίς κλινικά συμπτώματα) δικαιολογεί το οικονομικό κόστος μιας τόσο εντατικής δειγματοληψίας και εργαστηριακής ανάλυσης και καταλήγουν ότι η ισπανική κυβέρνηση αποφάσισε να επιστρέψει στην πρότερη ενεργητική επιτήρηση, που αποτελείται από κλινική επιτήρηση και δειγματοληψία μόνο στην περίπτωση κλινικών συμπτωμάτων (Villalba et al. 2024).**

Με βάση τα ανωτέρω, εκδόθηκε η υπ' αριθμ. 193346/16-07-25 εγκύκλιος που προβλέπει στοχευμένη δειγματοληψία με στοματικό βύσμα (swab) για τις μετακινήσεις προς σφαγή στις ζώνες προστασίας επιτήρησης και περαιτέρω καθώς και η υπ' αριθμ. 193347/16-07-25 εγκύκλιος, οι οποίες τροποποιούνται ως προς τη λήψη δείγματος ως εξής:

«Λαμβάνεται (1) δείγμα στοματικού βύσματος (swab) **χωρίς αντίδειγμα**, το οποίο και αποστέλλεται προς εξέταση στο Κτηνιατρικό Εργαστήριο Λάρισας.

Σε περίπτωση θετικού αποτελέσματος του δείγματος στοματικού βύσματος πρέπει να ακολουθεί κλινική επιτήρηση της εκτροφής τις αμέσως επόμενες μέρες.

Με την εμφάνιση των πρώτων κλινικών συμπτωμάτων αποστέλλεται άμεσα δείγμα (ιστοτεμάχιο δέρματος από δερματική αλλοίωση ή βαμβακοφόρος στυλεός με ρινικό ή οφθαλμικό έκκριμα και αιμόδειγμα με και χωρίς αντιπηκτικό) στο ΕΕΑ.

Με την **έκδοση θετικού αποτελέσματος** από το ΕΕΑ ακολουθεί άμεσα σφαγή του κοπαδιού και αποζημίωση του κτηνοτρόφου».

Είμαστε στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε περαιτέρω ενημέρωση.

Η Αναπληρώτρια Προϊσταμένη της Διεύθυνσης Υγείας των Ζώων

Μαίρη Γιαννιού

Π.Α

- 1) Περιφέρειες Χώρας Γενικές Δ/νσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής Δ/νσεις Κτηνιατρικής (Έδρες τους),
- 2) Περιφερειακές Ενότητες Χώρας Δ/νσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής Τμήματα Κτηνιατρικής (Έδρες τους),
- 3) Διεύθυνση Κτηνιατρικής Δημόσιας Υγείας, Τμήμα Αλλεργιών, Γάλακτος και λοιπών τροφίμων Ζωικής Προέλευσης,
- 4) Διεύθυνση Κτηνιατρικής Δημόσιας Υγείας, Τμήμα Ζωικών Υποπροϊόντων,
- 5) Διεύθυνση Κτηνιατρικής Δημόσιας Υγείας, Τμήμα Σφαγείων,
- 6) Διεύθυνση Ζωοτροφών και Βοσκήσιμων Γαϊών, Τμήμα Ελέγχου Ζωοτροφών,
- 7) Διεύθυνση Κτηνιατρικού Κέντρου Αθηνών, Τμήμα Μοριακής Διαγνωστικής, Αφθώδη Πυρετού, Ιολογικών, Ρικετσιακών και Εξωτικών Νοσημάτων
- 8) ΕΦΕΤ, Διεύθυνση Ασφάλειας Τροφίμων, Τμήμα Κρέατος και Αλλεργιών.

Κοινοποίηση

- 1) Γραφείο Υπουργού,
- 2) Γραφείο Υφυπουργού,
- 3) Γραφείο Γενικού Γραμματέα.